

РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЈЕТЕ И КУЛТУРЕ

Тел: 061/334-4441, Факс: 061/334-4443,
HYPERLINK "http://www.vladars.net" www.vladars.net, e-mail: HYPERLINK "mailto:vladars@vladars.net" vladars@vladars.net

Број: 07.034/052-66-81/22

Датум: 5. 5. 2022. године

Портал „Истиномјер“
Минел Абаз

ПРЕДМЕТ: Одговор

Поштовани,

С обзиром на чињеницу да ПИСА тестирање на објективан начин помаже да се прецизирају недостаци у образовном систему, да представља највеће и најбитније међународно испитивање у три различите области, те утврђује да ли су ученици овладали знањима која им помажу да се сналазе у животу, став Министарства просвјете и културе Републике Српске јесте да је организовање ПИСА тестирања важно и потребно за све ученике Републике Српске, као и БиХ. Наравно, подразумијевају се у том смислу уставне и законске надлежности које Република Српска има у области образовања, а које је у искључивој надлежности ентитета.

Након спроведеног ПИСА испитивања/истраживања у априлу 2018. године, 3. 12. 2019. године објављени су резултати тестирања који нису дали оцјену појединачних образовних система који егзистирају у БиХ. Резултати су приказани сумарно за БиХ, те као такви не могу служити образовном систему Републике Српске као оцјена успјешности, нити основ за креирање развоја. Због тога је Влада Републике Српске 2020. године донијела закључак да ће се укључити у слједећи циклус ПИСА тестирања али да ће се тражити да васпитно-образовни систем Републике Српске буде видљив на листи међународних тестирања, па и у самом извјештају који представља резултате истраживања.

Овакав модел користе многе земље, попут Азербејџана (гдје се посебно представљају резултати за Баку), Данске (гдје се посебно представљају резултати за Фарска Острва), Кина (Хонг Конг) и слично. То подразумијева потписивање Споразума о учешћу БиХ у програму за међународно оцјењивање ученика (ПИСА) у 2022. години и Споразума о успостављању придружене регије – Република Српска и њеном учешћу у ПИСА тестирању. Све то подразумијева укључивање Републике Српске као придруженог региона у процесу тестирања.

На основу овога става, Влада Републике Српске је донијела закључак према којем су предузете све активности да се обезбиједи учешће Републике Српске у овом међународном тестирању ученика у 2022. години, а у складу са уставним и законским надлежностима Републике Српске у области образовања. У том смислу, Република Српска је затражила да васпитно-образовни систем Републике Српске буде видљив на листи међународних тестирања и у самом извјештају који представља резултате тестирања, **што подразумијева укључивање Републике Српске као придруженог региона у процесу тестирања.**

Инстаграм: @ministarstvoprosvjeteikulture

@ministarstvoprosvjeteikulture

Фејсбук:

Министарство просвјете и културе Републике Српске је путем Предсједништва БиХ, од стране председавајућег, средином марта 2021. године добило приједлог Споразума о учешћу БиХ у програму за међународно истраживање ПИСА у 2022. години, на што је доставило своје

мишљење и приједлог за истовремено потписивање *Споразума о учешћу БиХ у програму за међународно оцјењивање ученика (ПИСА) у 2022. години и Споразума о успостављању придружене регије – Република Српска*, што није прихваћено.

У даљем настојању да се омогући Републици Српској учествовање у овом међународном истраживању, Министарство просвјете и културе је од Министарства цивилних послова тражило информацију о поменутом циклусу ПИСА тестирања те предложило додатно усаглашавање по питању споразума у дијелу који није усаглашен, а с обзиром на значај и потенцијалну корист за све ученике у БиХ, у оба ентитета, и у складу са уставним и законским рјешењима у БиХ и Републици Српској. Од Министарства цивилних послова одговор није добијен. Услјед наведеног, Агенција за предшколско, основно и средње образовање није била у могућности да испоштује рокове за пријаву за овај циклус ПИСА тестирања.

Уз жаљење због пропуштеног овогодишњег циклуса тестирања ученика у Републици Српској, Министарство просвјете и културе очекује усаглашавање наведених споразума, као и других пратећих аката, што ће омогућити несметано учешће Републике Српске у сљедећем циклусу ПИСА тестирања, 2024. године, као и другим међународним тестирањима ученика у Републици Српској.

Министарство је стајалишта да постоје стручни разлози за утврђивање придружене регије у процесу тестирања зато што је анализом података из 2018. године утврђено да нема већих статистичких разлика у постигнућима ученика унутар БиХ. Добијени резултати 2018. године са ниском стандардном девијацијом просјечних резултата указују на хомогеност групе, али то опет не указује на репрезентативност узорка који својим својствима представља одређени основни скуп. У овом случају основне скупове представљају појединачни образовни системи ентитета, кантона/жупанија и Брчко Дистрикта. У средини гдје постоји неколико образовних система, извођење генерализација на основу проучавања заједничког система и његовог утицаја или пак ефеката на знање и постигнуће ученика не може бити статистички поуздано нити научно оправдано, будући да сваки образовни систем у БиХ има различите приступе у процесу васпитања и образовања ученика, који у ствари представљају различите варијабле у погледу утицаја на постигнуће и успјех ученика.

Добијени подаци са ниском стандардном девијацијом аритметичке средине резултата упућује на чињеницу да ниједан образовни систем у БиХ не даје жељени допринос на ученичко постигнуће. И то јесу резултати који могу користити свим образовним властима у БиХ. Међутим, одговор на питање који су то недостаци појединих образовних система и шта је потребно мијењати унутар сваког, или који су то образовни поступци који се нису показали ефикасним и на које поступке усмјерити даљу педагошку праксу, са обрађеним подацима како је то вршено 2018. године, није могуће добити.

На основу анализе Министарства просвјете и културе о постигнућима наших ученика, Министарство је утврдило да је потребно ући у процес реформе образовног система, који је у Републици Српској у току.

С поштовањем,

Одјељење за односе са јавношћу

Инстаграм: @ministarstvo_pik_rs

Фејсбук: @ministarstvo_pik_rs